

Országos Statisztikai Tanács

Titkársága

1024 Budapest, Keleti Károly u. 5-7.

Tel.: 345-6007, Fax: 345-6474

e-mai: ost@ksh.hu

6850-265/10/2011.

Emlékeztető az Országos Statisztikai Tanács 2011. szeptember 7-ei üléséről

	Téma	Előterjesztő
1.	Az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program 2012. évi tervezetének megvitatása, elfogadása	Dr. Láng Dóra
2.	Egyebek	Dr. Soós Lőrinc

Az ülésen részt vettek

az OST tagjai, illetve néhány esetben a képviselőtüket ellátó személyek tanácskozási joggal, valamint állandó meghívottként: Bende Hedvig (Csizmár Csabáné távollétében, OEP)

a KSH képviselőtüében: Dr. Vukovich Gabriella (a KSH elnöke), Dr. Laczka Éva (a KSH gazdaságstatisztikai elnökhelyettese) valamint a KSH adatgyűjtő főosztályainak vezetői

előterjesztőként: Dr. Láng Dóra (KSH), Dr. Soós Lőrinc (KSH)

Dr. Vukovich Gabriella köszöntötte az OST tagjait, a többi résztvevőt és az OST újonnan megbízott tagjainak átadta a **Miniszterelnök Úr aláírásával ellátott megbízóleveleket** (Farkas Lászlónak a Főpolgármesteri Hivatal főosztályvezetőjének, Kassai Róbertnek az Ipartestületek Országos Szövetsége alelnökének, Dr. Novák Jánosnak az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala osztályvezetőjének), valamint a kinevezési okiratot Sándorné dr. Kriszt Évának az OST elnökének és Dr. Soós Lőrincnek az OST titkárának. Dr. Vukovich Gabriella felhívta a figyelmet, hogy az OST keretében kialakított álláspontok kiemelt fontossággal bírnak, ezt a kiemelt prioritást bizonyítja az a tény is, hogy az OST tagjait a miniszterelnök nevezi ki.

Sándorné dr. Kriszt Éva megállapította, hogy az ülés határozatképes. Az ülésen megjelentek egyhangúlag elfogadták az ülés napirendjét.

Napirend: Az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program 2012. évi tervezetének megvitatása, elfogadása

Dr. Soós Lőrinc aláhúzta, hogy az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (továbbiakban: OSAP) akkor legitim és törvényes, ha a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény végrehajtásáról szóló 170/1993. (XII. 3.) Korm. rendelet 7.§ (3) bekezdésének megfelelően az adatgyűjtő kötelessége gondoskodni arról, hogy az érintett adatszolgáltató az adatszolgáltatási kötelezettségét a tárgyévet megelőző év december 15-ig megismerje annak érdekében, hogy az adatszolgáltatáshoz szükséges nyilvántartásait, bizonylati rendszerét annak megfelelően alakíthassa ki. Az OSAP ütemtervben meghatározott szigorú ütemezés betartásához kérte az OSAP véleményezésében résztvevő szervezetek segítő együttműködését.

Elmondta továbbá, hogy az előterjesztésben szerepel, hogy az adatgyűjtő szervek honlapján az adatgyűjtések túlnyomó része elektronikusan is beküldhető. Ez az OSAP átlagában igaz, de az egyes adatgyűjtő szervezetek között jelentős eltérés tapasztalható: van olyan szervezet amelyre teljesen, van amelyre csak korlátozottan igaz ez a megállapítás.

Dr. Láng Dóra prezentációjában kifejtette, hogy a KSH-nak régóta célja az adatszolgáltatói adminisztratív terhek csökkentése, összhangban az időközben kihirdetett a vállalkozói adminisztratív terhek csökkentésére irányuló rövid- és középtávú kormányzati programról szóló **1133/2011. (V. 2.) Korm. határozattal** (továbbiakban: kormányhatározat). Ezen kormányhatározat általánosságban előírja a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentését, illetve külön pontban részletezi a vállalkozások statisztikai adatszolgáltatása adminisztratív terheinek csökkentését. A 2012. évre tervezett közvetlen adatgyűjtések száma a korábbiakhoz képest csökken. Számos adatgyűjtést EU-s jogszabály ír elő (az OSAP adatgyűjtések többségét), amely kötelezővé teszi a tagállami adatszolgáltatást, ezért ezen adatgyűjtések megszüntetésére nem kerülhet sor. A kormányhatározat kihirdetése után egyeztetés folyt a hivatalos statisztikai szolgálat szerveivel a KIM és a KSH koordinációja mellett, melynek célja a 2011. évi OSAP felülvizsgálata volt abból a célból, hogy mely területen lehet racionalizálni. A racionalizálás érintette a tartalmi átfedések kiküszöbölését, illetve ha más nyilvántartásból is elérhetők az adatok, akkor annak biztosítását, hogy ugyanarra az adatkörre vonatkozóan adatgyűjtés elrendelésére ne kerüljön sor, illetve, hogy hol célszerű elektronikusan fogadni az adatgyűjtéseket. A felülvizsgálat, racionalizálás eredményei a következőkben foglalhatók össze: A vállalkozásokat érintő adatgyűjtések $\frac{3}{4}$ -e uniós aktushoz kapcsolódik, így ezen adatgyűjtéseket nem lehet eltörölni. Néhány esetben tartalmi átfedés fordult elő, melyeket a KSH és a hivatalos statisztikai szolgálat szervei is próbáltak kiküszöbölni. Jelenleg

az adatgyűjtések fogadása a KSH részéről több, mint 70%-ban elektronikus úton biztosított, amely további 4 minisztériummal és az MNB-vel kiegészülve összességében eléri a 80%-ot. Az uniós aktushoz nem kapcsolódó adatgyűjtések egy részének megtartását a hazai igények indokolják. Összességében megállapítható volt, hogy az adatszolgáltatás körülményeinek javítása és az adminisztratív források intenzívebb felhasználása hozzájárul az adminisztratív terhek csökkentéséhez. Az elektronikus adatgyűjtést a továbbiakban is szükséges kiterjeszteni.

A 2012. évi OSAP tartalmazza a 2012. január 1-től végrehajtandó összes adatgyűjtést, adatátvételt. 6 új adatgyűjtés szerepel benne, amelyek nem ténylegesen újak, hanem 2012-től visszatérő, időszakos (több évenkénti) adatgyűjtések. Jellemző az érdemi módosítások (beérkezési határidő, gyakoriság, adatszolgáltató megnevezése, adatkör változása) és a nem érdemi módosítások (pontosítás a címben, adatszolgáltatói megnevezésében, uniós jogi aktus aktualizálása) nagyjából fele-fele aránya. Módosított adatgyűjtésként 101 db szerepel, az adatátvételek száma 37 db. Ezek a számok a kormányrendelet egyeztetése során még változhatnak, tekintettel arra, hogy még zajlanak az egyeztetések. A jelenleg fennálló vitás kérdések a következők:

Az NFM 2067-es adatgyűjtésében az adatszolgáltató megnevezéseként eddig a MOL Nyrt. szerepelt. Az NFM kérte, hogy a MOL Nyrt. megnevezés helyett az érintett vállalkozások szerepeljenek uniós jogszabályra való hivatkozással. Más álláspont szerint azonban az adatszolgáltatót változatlan formában kell feltüntetni.

A NEFMI átadná a KSH részére az 1822-es számú adatgyűjtést, illetve megszüntetné azt, ha a KSH annak egy tábláját átvinné és beépítené az 1206-os adatgyűjtésébe. Az ezzel kapcsolatos egyeztetések folyamatban vannak. Az 1696-os és 1775-ös kérdőívek esetében egyeztetések folynak a KSH és a NEFMI között a 2011. évi és 2012. évi adatgyűjtésekre vonatkozóan. A KSH kizárólag társadalomstatistikai elemzésekhez szükséges adattartalommal kívánja fenntartani és végrehajtani ezen adatgyűjtéseket.

A NEFMI háttérintézménye, a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSZI) jelezte, hogy a KSH fejezetbe tartozó 2087, 2100, 2108 számú adatgyűjtéseknél az adatszolgáltatók meghatározása még változhat. Erről még nincs megállapodás a GYEMSZI és az Országos Tisztifőorvosi Hivatal között.

2004 és 2012 évek között több mint 100-al sikerült csökkenteni a közvetlen adatgyűjtéseket. Az OSAP egyeztetés folyamán a beérkezett észrevételek átvezetésre kerültek, a már említett vitás kérdések lezárása folyamatban van. Az OSAP kormányrendeletet a KSH a KIM-nek továbbítja előzetes jóváhagyásra, majd sor kerül a tárcakörözésre.

Dr. Nagy Balázs Ágoston (KIM) a következő pontosításokat tette:

A KSH függetlensége szakmailag kívánatos, azonban a KSH kormányhivatalként a Kormány irányítása és a közigazgatási és igazságügyi miniszter felügyelete alatt áll. A korábban hivatkozott kormányhatározat a közigazgatási és igazságügyi minisztert jelölte meg a statisztikai adatgyűjtések és a vállalkozói adminisztratív terhek csökkentésének felelőseként.

Vályiné Koós Ibolya (MKIK) a 9. melléklet (költségátábla) adataira vonatkozóan azt kérdezte, hogy a BM, NEFMI és az OITH részéről mi indokolja a jelentős költségnövekedést a 2012. évi OSAP tekintetében.

Mátrainé Berkes Tünde (BM) elmondta, hogy a BM részéről szoftverfejlesztés és az árindex növekedés indokolta az adatgyűjtési költségnövekedést.

Dr. Novák János (OITH) válaszában kifejtette, hogy a költségnövekedést szintén informatikai beruházás, szoftverfejlesztés, valamint az árindex növekedés indokolta.

Ezt követően az OST szavazott az 1. napirendi pontról. Sándorné dr. Kriszt Éva megállapította, hogy az OST támogatta és egyhangúlag elfogadta a 2012. évi OSAP tervezetét.

Dr. Soós Lőrinc az OST titkára nyomatékosan kérte a közigazgatási egyeztetésben résztvevő szervezetek OST tagjait, hogy hathatósan működjenek közre abban, hogy a tárcák, egyéb érintett szervezetek majdani véleménye a mai megfontolt, egyhangúan támogató OST álláspontot tükrözze vissza.

Ez elengedhetetlen annak érdekében, hogy a vállalkozások jövő évi adatszolgáltatási kötelezettségeiket a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvényből következő módon legkésőbb 2011. december 15-ig megismerhessék, mert ez is szerves részét képezi a vállalkozói terhek csökkentésének, illetve mederben tartásának !

Napirend: Egyebek

Az OST legutóbbi ülésén döntött arról, hogy 5 tematikus munkabizottságot hoz létre a korábban hivatkozott kormányhatározatban foglaltak elvégzésének megkönnyítése érdekében. E munkabizottságok munkájába a minisztériumok döntő többsége bekapcsolódott. A hivatalos statisztikai szolgálat bármely szerve delegálhatott tagot a munkabizottságokba. A munkabizottságok feladatuk jelentős részét elvégezte, amely teljes nyilvánosság mellett történt.

Az 1. számú munkabizottság az adatgyűjtések közötti tartalmi átfedések elkerülését vizsgálta. Megállapította, hogy a hivatalos statisztikai szolgálat keretében több éve folyik ilyen felülvizsgálat,

amely az uniós csatlakozás óta felerősödött. A munkabizottság ajánlást tett, melynek fontosabb tartalmi elemei a következők:

- Az összes kormányzati és igazgatási szervnél megvizsgálandó, hogy milyen jogszabályi alapokon gyűjt, kezel, tárol, vagy továbbít adminisztratív, illetve egyéb adatot.
- Megvizsgálandó, hogy a szervezetek milyen módon kezelnek adatokat és kötelezni kell őket jogszabályi úton arra, hogy vegyék igénybe a központi közhiteles nyilvántartásokat.
- Jogszabályi alapon el kell érni, hogy olyan adatot, amely már szerepel valamely kormányzati szervnél, azt ne kelljen egyéb úton bizonyítani, bekérni.
- Jogszabályi úton ki kell zárni, hogy azonos információt több helyre is kelljen szolgáltatni.
- Biztosítani kell a felhasználók részére az általuk szolgáltatott információk hasznosulását, lehetővé kell tenni részükre a visszacsatolást, a rájuk vonatkozó adatok, információk felhasználását.

A 2. számú munkabizottság az adminisztratív és hatósági nyilvántartások statisztikai felhasználásának elősegítésére alakult. A korábban hivatkozott kormányhatározat célja ugyan a vállalkozói terhek csökkentése, azonban a bizottság munkája kiterjedt az OSAP által lefedett valamennyi adatkörre, adatszolgáltatói típusra. Ezen munkabizottság szintén tett ajánlást, amelynek főbb pontjai a következők:

- A jogszabályi környezet feltérképezése abból a szempontból, hogy jelenleg mi segíti és mi akadályozza a nem statisztikai adatforrások statisztikai célú felhasználását.
- A közös nyelv, közös fogalmak, konvertálható nomenklatúrák kialakítása, fejlesztése, ahol az szükséges.
- Nyilvántartások és adatai minőségének mérése.
- Adatvédelem és a célhoz kötöttség igazolása.

A 3. számú munkabizottság a hivatalos statisztikai szolgálat más szervei által végrehajtott statisztikai adatgyűjtések KSH részére történő átadásának lehetőségét vizsgálta. Dr. Soós Lőrinc aláhúzta, hogy a reális költségbecslés kiemelten fontos ezen a területen.

A 4. számú munkabizottság a statisztikai kérdőívek elektronikus kitölthetőségét vizsgálta. A munkabizottság 3 táblából álló kérdőívet küldött ki a hivatalos statisztikai szolgálat szerveinek helyzetfelmérés céljából. Érdemi választ a NEFMI, NFM és a Legfőbb Ügyészség küldött. A KIM, az NGM, a VM, a GVH, a Magyar Energia Hivatal és a BM részéről nem érkezett válasz. Dr. Soós Lőrinc kiemelte, hogy a munkabizottság munkája meghatározó lenne a vállalkozói adminisztratív

terhek csökkentése, a hivatkozott kormányhatározatban foglaltak teljesülése szempontjából. Fentiek miatt nagyobb aktivitást kért a hivatalos statisztikai szolgálat utóbb említett tagjaitól.

Az 5. számú munkabizottság az adminisztratív terhek mérésének módszertanával foglalkozott, mely munka széles érdeklődés mellett folyt. Az adatszolgáltatók adminisztratív terheinek mérése SCM módszerrel történik, amely egy nemzetközileg széles körben alkalmazott módszer. Ehhez a módszerhez több szervezet szubjektív alapokon nyugvó mutatókat rendel hozzá. Dr. Soós Lőrinc szerint nemzetközi szinten is célszerű egyeztetni ezeket a módszereket és konszenzusos alapon kialakítani a mutatókat. A munkabizottság súlyponti feladata volt az adatok hasznosulásának mikéntjére, illetve az adatgyűjtések költségvetésére vonatkozó kérdéskör.

Az ország kormányozhatósága, a tudományos szféra, a költségvetési folyamatok nem szenvedhetnek kárt az adminisztratív tehercsökkentés során, így egy józan kompromisszumot kell ebben a kérdésben kialakítani.

Dr. Soós Lőrinc tájékoztatta a testületet arról, hogy a miniszterelnök úrnál folytatott 2011 szeptember 1-i szűk körű közgazdász konzultáción több statisztikai érintettségű kérdés is napirendre került, amely az OST tagjai számára a szakmai munka fontosságát bizonyítja.

Kassai Róbert (IPOSZ) megemlítette, hogy az együttműködésben az IPOSZ partner és valóban probléma, hogy a kisvállalkozók sokszor nem tudják, hogy miért van szükség egy-egy adatgyűjtésre.

Dr. Gellén Márton (NFM) méltatta a munkabizottságok munkáját és a 2. számú munkabizottsági beszámoló kapcsán kérdezte, hogy az adatvagyron szabályozás témakörében mi a következő lépés az NFM és KSH közti együttműködésben.

Dr. Laczka Éva válaszában kiemelte, hogy ez egy szerteágazó feladat és az idő rövidege miatt csak a legfontosabb feladatok ellátására volt lehetőség. Amennyiben az OST támogatja ezt a feladatot, akkor többek között a tehercsökkentés és a minőségi kérdések tekintetében folytatódni fog a munka. Az ajánláshoz bárki csatlakozhat, a KSH minden segítséget szívesen fogad. A feladatok sorából egy többéves projekt születhet.

Az OST egyhangúlag állást foglalt a 2. napirendi pont elfogadásáról, az OST tagjai ellenvéleményt nem fogalmaztak meg.

Dr. Nagy Balázs Ágoston (KIM) kérdésére, hogy Egyebek napirend alatt az OST hozhat-e döntést, Sándorné dr. Kriszt Éva elmondta, hogy határozatot nem hoz az OST és kérte, hogy az OST tagjai segítsék, támogassák a testület és a munkabizottságok munkáját.

Zárás:

Sándorné dr. Kriszt Éva megköszönte a OST tagjainak és a meghívottaknak részvételét, munkáját és kérte a támogató és aktív közreműködést a feladatok elvégzésében. Felhívta a figyelmet, hogy **2011. november hónap folyamán lesz** várhatóan az OST következő plenáris ülése, amely a soron következő OST tisztújítással fog foglalkozni.

Budapest, 2011. szeptember 12.

Dr. Soós Lőrinc s.k.,
az OST titkára

Az emlékeztetőt kapják:

Dr. Vukovich Gabriella, a KSH elnöke,

Dr. Laczka Éva és

Dr. Németh Zsolt, a KSH elnökhelyettesei,

az OST tagjai és állandó meghívottjai,

az OST ülés eseti meghívottjai.